

Státní okresní archiv Klatovy

Místní školní rada Ondřejovice

1939–1944

Inventář

EL NAD č.: 1557

AP č.: 660

Eva Ulrichová

Klatovy 2017

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	4
III. Archivní charakteristika archivního fondu	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	5
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	5
Seznam použitých pramenů a literatury	6
Příloha: Seznam použitých zkratk	7
Inventární seznam	8

Úvod

I. Vývoj původce archiválií

Místní školní rady se zřizovaly na základě zákona č. 48/1868 ř. z., kterým byla vydána pravidla o postavení školy k církvi. Dohlížely na dodržování školských zákonů a nařízení vyšších školských úřadů, na školní docházku a na chování žáků. Dále se staraly o finanční i věcné potřeby školy, včetně školních budov i pozemků. Členové místní školní rady byli voleni ze zástupců školy, obce a náboženských společností. Volební období trvalo tři roky.

Na schůzi obecního zastupitelstva Obecního úřadu Ondřejovice – Hvízdalka dne 19. března 1911 byla projednána výzva c. k. Okresní školní rady v Klatovech o zřízení obecné školy ve zdejších obcích, které nebylo z finančních důvodů schváleno. O dva roky později bylo opět jednáno o této záležitosti na schůzi obecního zastupitelstva dne 24. března 1913, kde starosta vylíčil důležitost zřízení školy v obci. Žádost byla schválena a zaslána c. k. Okresní školní radě v Klatovech, která přípisem ze dne 30. ledna 1914 oznámila, že výnosem c. k. zemské školní rady ze dne 23. ledna 1914 povolila vyškolení obcí Ondřejovice a Hvízdalka ze školní obce Janovice a zřízení samostatné jednotřídní obecné školy s vyučovacím jazykem českým v Ondřejovicích.

V té době vyzvala c. k. okresní školní rada, aby se pro novou školní obec Ondřejovice – Hvízdalka ustanovila místní školní rada. Dne 1. března 1914 byla na schůzi obecního zastupitelstva zvolena čtyřčlenná Místní školní rada Ondřejovice, která na této schůzi pronajala školní místnost v hostinci v Ondřejovicích čp. 1 za roční nájem 180 korun. Rovněž se usnesla uhradit všechny potřeby pro žáky, kromě knih. Dne 11. března 1914 dostavila se komise navržená c. k. okresní školní radou k prohlídce školní místnosti, kterou schválila. Škola byla otevřena 15. dubna 1914. Navštěvovalo ji 48 dětí z přiškolených obcí Ondřejovice a Hvízdalka.

Po vzniku Československé republiky v roce 1918 došlo k rozpuštění místních školních rad k 31. prosinci 1920 vládním nařízením č. 605/1920 Sb., o místních radách školních a o místních výborech školních (pro školy menšinové). Nové místní školní rady a místní školní výbory (pro menšinové školy) byly voleny k 1. lednu 1921. Funkční období bylo čtyřleté, náplň činnosti zůstala stejná. Přímý dozor nad činností rady vykonávali okresní a zemští školní inspektoři. V Ondřejovicích byla podle tohoto zákona zvolena nová místní školní rada dne 10. července 1921. V dalších letech probíhaly pravidelně volby do místní školní rady dle platných zákonů.

Dne 27. června 1922 bylo provedeno komisionální řízení k žádosti obce Hvízdalka o vyškolení z Ondřejovic a přeškolení do Janovic. S tím však nesouhlasily obě místní školní rady. Zemská školní rada tuto žádost zamítla.

Na základě usnesení ze schůze dne 14. srpna 1923 žádala Místní školní rada v Ondřejovicích Okresní školní výbor v Klatovech o vyslání komise k určení místa pro stavbu nové školní budovy. Úřední komise byla ohlášena na 15. září 1923. Tohoto řízení se účastnili okresní hejtman, vrchní okresní lékař, okresní školní inspektor a vrchní stavební inspektor. Pozváni byli zástupci obou obcí. Doporučený byl pozemek Josefa Baierla, který byl na schůzi místní školní rady konané dne 19. září 1923 zakoupen. Stavební plány a rozpočet vyhotovil architekt a stavitel Václav Beneš z Klatov. Schváleny byly okresním školním výborem dne 6. března 1924. Stavba byla zahájena 28. dubna 1924 a slavnostně otevřena 28. října 1924. Celkový náklad na školní budovu činil 291 605,- Kč.

V období okupace bylo vládním nařízením č. 115/1941 Sb., o složení místních (újezdních) školních rad, ustanoveno, že členy místní školní rady jmenoval přednosta okresního úřadu. K další změně došlo v roce 1943, kdy se nařízením ministra školství č. 302/1943 Sb., o místní školské správě, zrušily místní školní rady. Jejich pravomoc přešla na starostu obce v sídle školní rady, nebo mohl být k tomuto účelu jmenován jiný člen obecní rady, v případě potřeby i jiná osoba (pověřený představený školní obce). Podle tohoto nařízení byl na schůzi obecního zastupitelstva dne 21. března 1944 ustanoven do funkce představeného školní obce Karel Čermák, rolník z Ondřejovic.

K obnovení místních školních rad v roce 1945 došlo na základě výnosu MŠO č. 96/1945 (pokyny o úřadování školních úřadů (orgánů) místní, okresní a zemské správy). Jejich činnost se řídila vládním nařízením z roku 1920.

Činnost místních (újezdních) školních rad ukončil zákon č. 279/1949 Sb., o finančním hospodaření národních výborů, podle kterého byly od 1. ledna 1950 zrušeny školní obce. Jejich práva a závazky přešly na stát a finanční prostředky se staly součástí rozpočtu místního národního výboru v obci, v níž měla škola sídlo.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dochovaná archiválie se pravděpodobně po celou dobu existence místní školní rady nacházela v budově školy. Do archivu byla předána dne 27. června 1956 Národní školou Ondřejovice.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Fond tvoří archiválie místní školní rady z let 1939–1944. Jazykem archiválie je čeština. Archiválie je poškozena prachem.

Fond obsahuje 1 úřední knihu (0,01 bm) z let 1939–1944.

Při pořádání fondu nebyla provedena žádná vnitřní skartace.

Pořádání a inventarizace fondu proběhly podle vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále podle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 a jeho dodatků čj. SOAP/006-1300/2014, Základních pravidel pro zpracování archiválií čj. MV-46913/AS-1/AS-2013 a Metodického pokynu Archivní správy MV v Praze čj. AS/1-2-2020/99.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Fond obsahuje 1 hlavní knihu z let 1939–1944, ze které lze čerpat informace o způsobu hospodaření místní školní rady.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond zinventarizovala a archivní pomůckou opatřila v roce 2017 ve Státním okresním archivu Klatovy Eva Ulrichová.

V Klatovech 20. 11. 2017

Eva Ulrichová

Seznam použitých pramenů a literatury

SOKA Klatovy, fond *Základní devítiletá škola Ondřejovice*, knihy inv. č. 49, 50.

SOKA Klatovy, fond *Archiv obce Ondřejovice*, kniha inv. č. 1.

Říšský zákoník (Reichsgesetzblatt). Vídeň: c. k. dvorní a státní tiskárna, 1868.

Sbírka zákonů a nařízení státu československého. Praha: Státní tiskárna, 1920.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1941.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1943.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé. Praha: Státní tiskárna, 1949.

Věstník ministerstva školství a osvěty. Praha: Státní nakladatelství, 1945.

JANÁK Jan, HLEDÍKOVÁ Zdeňka, DOBEŠ Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

TOPINKA, Jiří a kol. Příspěvek k pořádání školských fondů, *Archivní časopis*, 2008, roč. 58, č. 2.

Příloha: Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
AS	archivní správa
bm	běžný metr
c. k.	císařsko-královský
čj.	číslo jednací
čp.	číslo popisné
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
evid. jedn.	evidenční jednotka
inv. č.	inventární číslo
kol.	kolektiv
MŠO	Ministerstvo školství a osvěty
MŠR	místní školní rada
MV	Ministerstvo vnitra
přír. č.	přírůstkové číslo
roč.	ročník
ř. z.	říšský zákoník
Sb.	sbírka zákonů
SOA	státní oblastní archiv
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOKA	státní okresní archiv
ukn	úřední kniha

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedm. č.
------------	-------	---------------	-------------------

Úřední knihy

Účetní knihy

1	Hlavní kniha	1939–1944	ukn 1
---	--------------	-----------	-------

Název archivní pomůcky:	Místní školní rada Ondřejovice
Značka archivního fondu:	MŠR Ondřejovice
Časové rozmezí:	1939–1944
Počet evidenčních jednotek:	1 (1 úřední kniha)
Počet inventárních jednotek:	1
Rozsah v bm:	0,01
Stav ke dni:	20. 11. 2017
Zpracovatel archivního fondu:	Eva Ulrichová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Eva Ulrichová
Počet stran:	10
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Pavel Havlovič dne 20. 11. 2017 – čj. SOAP/040-0872/2017